מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבחין בין ציטוט מותר לפרפרזה הדורשת ציון מקור
- לזהות מה הופך כתבה בעיתון הספרותי לחזקה או לחלשה
- לתרגל כתיבה אישית ומנומקת תוך שמירה על יושר אקדמי

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – לצטט קטע קצר ומדויק ולהוסיף פירוש
2. ב – לציין מאיזו יצירה ומאיזה חלק בה
3. ב – להעתיק ולהציג אותו כשלכם, גם בשינוי מילים
4. ב – את מסגרת הריאיון, לא עובדות על היצירה
5. ב – יצירה מקורית של הצוות או תיאור מילולי
6. ב – הצהרה קצרה על מי כתב מה ואילו מקורות נעשה בהם שימוש

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – זה עדיין העתקה והצגתה כעבודה עצמית
2. נכון – כך כתוב בכללי העמוד
3. לא נכון – הם עבודה אישית, אפשר רק להתייעץ
4. לא נכון – מחלוקת טובה מוצגת כשאלה פרשנית עם שתי העמדות
5. נכון – כך מראה הדוגמה המצוינת בעמוד

חלק ג' – התאמה בין סוג הכתבה למאפיין שלה

- 1 – ד (מציגה ממצא ומקורות כבר במשפט הראשון)
- 2 – ה (עבודה אישית שמסתיימת בשינוי עמדה מנומק)
- 3 – ב (מציג מחלוקת כשאלה פרשנית עם שתי עמדות)
- 4 – ג (מתאר רגע מסוים, קושי ופתרון שנלמד ממנו)
- 5 – א (מציג עמדה ומתמודד עם עמדה נגדית בעזרת הטקסט)

חלק ד' – השלמת מילים

1. פרפרזה
2. חברי הצוות
3. פירושים
4. יצירה מקורית
5. הצהרה

חלק ה' – כתיבה ושכתוב

1. הליד החדש מציג ממצא ברור, מזכיר שם יוצר אחד לפחות ואינו מסתפק בהכללה כללית
2. התשובה כוללת רגע קונקרטי, תיאור קושי ופתרון או תובנה שנלמדה ממנו, לא רק משפטים כלליים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציטוט=מילים מדויקות במירכאות; פרפרזה=במילים שלי אך עם ציון מקור
- למשל: העתקת פירוש של מישהו אחר כשלי
- תיאור רגע מסוים, קושי ופתרון או תובנה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בקריאת הדוגמה המצוינת והחלשה יחד ולבקש מהתלמידים לנמק בעצמם לפני קריאת ההסבר
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר לתלמידים לקרוא בקול את השכתוב שלהם ולקבל משוב מחברים
- לגרסת החינוך המיוחד להוריד את הפריטים המסומנים כקשים ולהתמקד בזיהוי בסיסי של נכון/לא נכון והתאמה

דף תרגול: דוגמאות ויושר אקדמי בעיתון הספרותי

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעיתון הספרותי השיתופי יש כללים ברורים: מה מותר לצטט, איך כותבים פרפרזה, ומה ההבדל בין כתבה טובה לחלשה. בדף הזה נתרגל את הכללים האלה דרך דוגמאות מתוך העמוד.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מותר לעשות עם ציטוט מיצירה?

א) להעתיק כמה שרוצים בלי לציין מקור ב) לצטט קטע קצר ומדויק ולהוסיף פירוש

ג) להעתיק פסקה שלמה בלי מירכאות ד) לשנות את הציטוט כדי שלא יזהו אותו

2. מה חובה לעשות כשכותבים פרפרזה (ניסוח במילים שלכם)?

א) אין צורך לציין מקור בכלל ב) לציין מאיזו יצירה ומאיזה חלק בה ג) להוסיף שהרעיון הומצא לגמרי

ד) לכתוב אותה בדיוק כמו במקור

3. מה אסור לעשות עם פירוש או סיכום שכתב מישהו אחר?

א) לצטט ממנו שורה אחת במירכאות ב) להעתיק ולהציג אותו כשלכם, גם בשינוי מילים

ג) להזכיר את שמו של מי שכתב אותו ד) להתייעץ איתו לפני הכתיבה

4. בריאיון דמיוני עם דמות משיר, מה מותר להמציא?

א) עובדות חדשות על היצירה שאינן בה ב) את מסגרת הריאיון, לא עובדות על היצירה

ג) את שם המשורר ד) את תוכן השיר עצמו

5. איך צריכות להיות תמונות ואיורים בעיתון?

א) מועתקים ממקורות שונים ב) יצירה מקורית של הצוות או תיאור מילולי ג) תמיד צבעוניות מאוד

ד) רק תמונות של סופרים ידועים

6. מה כל צוות מצרף בסוף העבודה על העיתון?

א) רשימת ציונים ב) הצהרה קצרה על מי כתב מה ואילו מקורות נעשה בהם שימוש

ג) תמונה של הצוות בלבד ד) רשימת שגיאות כתיב

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר להעתיק סיכום של מישהו אחר אם משנים כמה מילים בו	☐	☐
2	ציטוט קצר ומדויק מיצירה, עם פירוש, הוא דבר לגיטימי ורצוי	☐	☐
3	כתבת המשנה והמשוב האישי הם עבודה קבוצתית שכולם כותבים יחד	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	בדבר העורכים אפשר להסתיר מחלוקת כדי שהעיתון ייראה מאוחד	☐	☐
5	רפלקציה משמעותית במשוב האישי מתארת רגע מסוים, קושי ופתרון	☐	☐

3 חלק ג' – התאמה בין סוג הכתבה למאפיין שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כתבה מרכזית	____	**א.** מציג עמדה ומתמודד עם עמדה נגדית בעזרת הטקסט
2. כתבת משנה	____	**ב.** מציג מחלוקת כשאלה פרשנית עם שתי עמדות
3. דבר העורכים	____	**ג.** מתאר רגע מסוים, קושי ופתרון שנלמד ממנו
4. משוב אישי	____	**ד.** מציגה ממצא ומקורות כבר במשפט הראשון
5. טור דעה	____	**ה.** עבודה אישית שמסתיימת בשינוי עמדה מנומק

4 חלק ד' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. _____ היא ניסוח רעיון במילים שלכם, שעדיין דורש ציון מקור

2. כל מילה בעיתון נכתבת על ידי _____

3. אסור להעתיק _____ של אחרים ולהציג אותם כשלכם

4. תמונות ואיורים בעיתון צריכים להיות _____ שלכם

5. בסוף העבודה כל צוות מצרף _____ קצרה על מי כתב מה

5 חלק ה' – כתיבה ושכתוב

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. לפניכם ליד חלש: "בכתבה הזאת נכתוב על בדידות בשירים שלמדנו, זה נושא חשוב". שכתבו אותו לליד חזק שמציג ממצא ושמות יוצרים.

2. כתבו משוב אישי קצר על עבודת צוות (אמיתית או מדומיינת), שמתאר רגע מסוים, קושי ואיך התמודדתם איתו

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין ציטוט לפרפרזה?

תנו דוגמה אחת למשהו שאסור לעשות ביושר אקדמי

מה הופך רפלקציה במשוב האישי למשמעותית?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀